

ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

НА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

к. е. н., доц. Лук'яніхіна О. А., студент гр. М-82 Аноколова О. І.

У сучасних умовах компанії надають все більшого значення власній репутації та принципам взаємодії із стейкхолдерами (зацікавленими сторонами). Особливо це актуально для банківських установ, які мають специфіку нестабільного функціонування. Сьогодні топ-менеджмент найбільших банків України вже не має права приділяти увагу виключно фінансовому успіху. Сформувалася потреба у впровадженні нових підходів і концепцій ведення бізнесу. Останні тенденції свідчать, що такою концепцією у корпоративному менеджменті є концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), що передбачає управління бізнес процесами з метою забезпечення позитивного і відповідального впливу на суспільство.

Аналіз досліджень і публікацій показує, що нині у вітчизняних наукових працях приділяється мало уваги питанням КСВ. Проблематика формування КСВ в Україні висвітлена в роботах Д. Баюри, Д. Богині, О. Грішнєвої, В. Герасимчука, В. Довбні, А. Колота.

Існує безліч трактувань економічної категорії КСВ. В західній літературі дана категорія трактується через призму стійкого розвитку компаній. Наприклад, в документах Європейської Комісії дається таке визначення: КСВ є концепцією, яка відображає добровільне рішення компаній брати участь в покращенні життя суспільства та захисті навколишнього середовища. Багато фахівців ототожнюють поняття «КСВ» та «соціальна відповідальність». Однак, насправді поняття «КСВ» ширше, оскільки охоплює не лише соціальну, але й економічну та екологічну сфери.

Концепція КСВ включає такі напрями реалізації: 1) створення в компанії сприятливих умов для розвитку людського капіталу; 2) реалізація принципів «якості трудового життя» та удосконалення соціально-трудових відносин; 3) прийняття та дотримання кодексів корпоративної етики; 4) підвищення якості продукції (послуг); 5) природоохоронна діяльність та заходи із ресурсозбереження; 6) формування відповідальної поведінки у суспільстві; 7) позиціонування компанії в очах громадськості як відповідального суб'єкта громадянського суспільства; 8) безумовне дотримання норм чинного законодавства; 9) залучення до реалізації регіональних соціальних програм; 10) участь у програмах добродійності.

Впровадження концепції КСВ дозволяє банкам: 1) сформувати позитивний імідж в очах громадськості та інвесторів; 2) збільшити ресурсну базу для розвитку за рахунок нарощування депозитного портфелю через збільшення лояльності клієнтів; 3) підвищити інтерес іноземних інвесторів до цінних паперів банків; 4) покращити взаємовідносини банку із громадськістю та місцевою владою; 5) підвищити вмотивованість та продуктивність працівників, тощо.

Слід зазначити факт впливу міжнародних організацій на процес формування основних засад КСВ — ООН та її агенції, ОПЕК, ЄС з його складовими частинами, МОП, провідних світових бізнес структур, громадських та інших політичних організацій. Виокремлюючи ООН як одну з ключових організацій, необхідно наголосити на Глобальному договорі (ГД). Цей документ є добровільною міжнародною ініціативою, до якої залучено сотні компаній, організацій охорони праці та громадських організацій з усіх регіонів світу, які працюють над розширенням десяти універсальних принципів у сферах захисту прав людини, навколишнього середовища, охорони праці та антикорупційних заходів.

З погляду стратегічного розвитку підприємства слід відзначити наявність у міжнародній практиці стандартів та інших документів, котрі стосуються звітності соціально відповідального бізнесу. Ключовим аспектом роботи над соціальним звітом є його оцінка та верифікація незалежним аудитором, а також використання отриманих в ході створення звіту результатів у подальшій практиці компанії. Останнім часом все більшого розповсюдження отримують стандартизовані форми звітності.

Найпоширеніші стандарти корпоративної соціальної звітності є: стандарт SA 8000 (Social Accountability International); стандарти серії AA1000 (Account Ability 1000); стандарт GRI (Global Reporting Initiative); стандарт ISO 26000, ISO 14000; стандарти Саншайн з надання корпоративних звітів для зацікавлених сторін (1996 р., Альянс стейкхолдерів (США)).

На світовому ринку спостерігається збільшення успішних прикладів впровадження принципів КСВ, особливо у транснаціональних корпораціях. Найактивнішими учасниками даного процесу є лідери світової економічної спільноти, а саме: Великобританія, США, Франція, Фінляндія, Нідерланди. За даними рейтингу

міжнародного центру «AccountAbility» і «CSRnetwork» найбільш соціально відповідальними компаніями світу виступають: Vodafone, GE, HSBC Holdings, France Telecom, HBOS, Nokia.

Звичайно, КСВ потрібно розглядати з точки зору довго строкowości і такого корпоративного управління, котре не приносить «швидких» грошей. Сьогодні 69% топ-менеджерів більш 202 компаній, опитаних Economist Intelligence Unit, стверджують, що практики КСВ дійсно мають значний вплив на ефективність компанії, але в перспективі 5-10-ти років.

Таким чином ефективне впровадження заходів з КСВ здатне принести істотну вигоду банківській установі, що особливо актуально в часи фінансово-економічної кризи та відновлення довіри населення до банківської системи.